

Мемлекеттік баж туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасының Заңы 1996 жылғы 31 желтоқсандағы N 65. Күші жойылды - Қазақстан Республикасының 2001.06.12. N 210 Заңымен. ~Z010210

Осы Заң мемлекеттік баж төлеушілер мен мемлекет арасында туындайтын қатынастарды реттеп, мемлекеттік бажды есептеудің, төлеу мен қайтарудың бірыңғай тәртібін белгілейді.

1-тарау. Жалпы ережелер

1-бап. Мемлекеттік баж ұғымы

1. Мемлекеттік баж - уәкілдік берілген мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар заңдық мәні бар іс-қимылдар жасағаны не құжаттар бергені үшін алатын міндетті төлем.

2. Қазақстан Республикасының шекарасынан тысқары жерде және оның аумағында атқарылған консулдық іс-әрекеттер үшін консулдық алымдар алынады.

Консулдық алымдардың ставкалары, оны төлеу мен есепке алудың

тәртібі Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің келісімі бойынша Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрлігі қабылдайтын Қазақстан Республикасының Консулдық алымдар тарифімен белгіленеді.

2-бап. Мемлекеттік баж төлеушілер

Мемлекеттік баж төлеушілер - заңдық мәні бар іс-қимылдар жасау немесе құжаттар беру жөнінде уәкілдік берілген мемлекеттік органдарға немесе лауазымды адамдарға өтініш жасайтын жеке және заңды тұлғалар.

3-бап. Мемлекеттік баж алынатын объектілер және мемлекеттік баждың проценттік ставкаларын есептеу

1. Мемлекеттік баж:

сотқа берілетін талап арыздардан, ерекше жүргізілетін істер жөніндегі арыздардан (шағымдардан), кассациялық шағымдардан, сондай-ақ соттың құжаттар көшірмелерін (дубликаттарын) бергені үшін;

нотариаттық жұмыстар жүргізу үшін, сондай-ақ нотариат куәландырған құжаттардың көшірмелерін (дубликаттарын) беру үшін;

азаматтық хал актілерін тіркеу үшін, сондай-ақ азаматтарға азаматтық хал актілерін тіркеу туралы куәліктерді қайталап беру және азаматтық хал актілерінің хазбаларын өзгертуге, толықтыруға, түзетуге және қалпына келтіруге байланысты куәліктер беру үшін;

шетелге шығуға құқық беретін құжаттарды және басқа мемлекеттерден адамдарды Қазақстан Республикасына шақыруды ресімдеу үшін, сондай-ақ осы құжаттарға өзгерістер енгізу үшін;

шетел азаматтарының паспорттарына немесе оларды алмастыратын құжаттарға Қазақстан Республикасынан шығуға және Қазақстан Республикасына келуге құқық беретін рұқсат белгісін қою үшін;

Қазақстан Республикасының азаматтығын алу, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіру және Қазақстан Республикасы азаматтығынан шығу туралы құжаттарды ресімдеу үшін;

тұрғылықты жерін тіркеу үшін;

аң аулау құқығына рұқсат беру үшін;

азаматтық қаруды (атылмайтын аңшылық қарудан, пневматикалық қарудан және газды аэрозоль құрылғыларынан басқасын) тіркеу және қайта тіркеу үшін
а л ы н а д ы .

2. Мемлекеттік баждың көрсетілген проценттік ставкалары мемлекеттік баж төленген күні республикада белгіленген есептік көрсеткіш мөлшеріне негізделіп е с е п т е л е д і .

2-тарау. Мемлекеттік баж ставкалары

4-бап. Соттардағы мемлекеттік баж ставкалары

1. Сотқа берілетін талап арыздардан, ерекше жүргізілетін істер жөніндегі арыздардан (шағымдардан), кассациялық шағымдардан, сондай-ақ соттың құжаттар көшірмелерін (дубликаттарын) бергені үшін мемлекеттік баж мынадай м ө л ш е р д е а л ы н а д ы :

а) мүліктік сипаттағы талап арыздардан:
жеке тұлғалар үшін - талап сомасының 1 проценті

заңды тұлғалар үшін - талап сомасының 3 проценті

б) мемлекеттік органдар мен олардың лауазымды адамдарының жеке тұлғалардың құқықтарына нұқсан келтіретін заңсыз іс-әрекеттеріне берілген шағымдардан

30 процент

в) мемлекеттік органдар мен олардың лауазымды адамдарының заңды тұлғалардың құқықтарына нұқсан келтіретін заңсыз іс-әрекеттеріне берілген шағымдардан

500 процент

г) некені бұзу туралы талап арыздардан

30 процент

некені бұзу кезінде мүлікті бөлген жағдайда баж осы баптың "а" тармақшасына сәйкес талап бағасына қарай белгіленеді;

д) хабар-ошарсыз кеткен немесе ақылынан ауысуы немесе ақыл-есінің кемдігі салдарынан әрекет қабілеті жоқ деп белгіленген тәртіппен танылған адамдармен, не үш жылдан астам мерзімге бас бостандығынан айыруға сотталған адамдармен некені бұзу кезінде мүлікті бөлу туралы талап арыздардан осы баптың "а" тармақшасына сәйкес

е) тұрғын үй-жайларды жалдау шартын өзгерту немесе бұзу туралы, мұраны қабылдау мерзімін ұзарту туралы, мүлікті пайдалануға тыйым салудан босату туралы талап арыздардан және мүліктік емес сипаттағы немесе бағалауға жатпайтын басқа да талап арыздардан

50 процент

ж) ерекше жүргізілетін істер жөніндегі арыздардан (шағымдардан)

50 процент

з) соттың шешіміне кассациялық шағымдардан

мүліктік емес сипаттағы талап арыз берілген кезде алынатын мемлекеттік баж мөлшерінің, ал мүліктік сипаттағы даулар бойынша - арыз беруші дауласып отырған сома негізге алынып есептелген мемлекеттік баж мөлшерінің 50 проценті

и) орындау парағының дубликатын беру туралы мәселе бойынша сот ұйғарымына жеке шағымнан

500 процент

к) сот шешімдерінің, үкімдерінің, ұйғарымдарының, соттың басқа да қаулыларының көшірмелерін (дубликаттарын), сондай-ақ іске қатысушы тараптар мен басқа да адамдардың өтініші бойынша соттар беретін іске қатысты

басқа да құжаттардың көшірмелерін қайталап беру үшін
әрбір құжат үшін 10 процент және, бұған
қоса, әзірленген әр бет үшін 3 процент

л) заңды тұлғаларды банкрот деп тану туралы арыздардан
500 процент.

2. Бір мезгілде мүліктік және мүліктік емес сипаттағы талаптар қойылған талап арыздар үшін мүліктік сипаттағы талап арыздарға және мүліктік емес сипаттағы талап арыздарға белгіленген мемлекеттік баж қатар алынады.

5-бап. Нотариалдық жұмыстар атқарғаны үшін салынатын
мемлекеттік баж ставкалары

Нотариаттық жұмыс жасағаны үшін, сондай-ақ нотариат куәландырған құжаттардың көшірмелерін (дубликаттарын) бергені үшін мемлекеттік баж мынадай мөлшерде алынады:

а) жылжымайтын мүлікті (жер учаскелерін, тұрғын үйлерді, пәтерлерді, саяжайларды, көлікжайларды, ғимараттар мен өзге де жылжымайтын мүлікті) иеліктен айыру шарттарын куәландыру үшін:

күрделі (үлесін есептей отырып, қосарласып иеленушілерді шақырып немесе оған үйдің немесе пәтердің бір бөлігінің сатылмақшы екені туралы хабарлай отырып) :

балаларына, жұбайына, ата-анасына, туған аға-інілері мен
апа-қарындастарына, немерелеріне
700 процент
басқа адамдарға
1000 процент
қарапайым :

балаларына, жұбайына, ата-анасына, туған аға-інілерін мен
апа-қарындастарына, немерелеріне
500 процент
басқа адамдарға
700 процент

Ауылдық елді мекендерде жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру

шарттарын куәландыру үшін төленетін мемлекеттік баж ставкаларын
Үкімет белгілейді, бірақ олар жоғарыда қабылданғаннан аспауға тиіс;

б) автотокөлік құралдарын иеліктен айыру шарттарын куәландыру үшін:

балаларына, жұбайына, ата-анасына, аға-інілері мен

апа-қарындастарына, немерелеріне

200 процент

басқа адамдарда

500 процент

в) жалға беру, заем, мердігерлік шарттарын, неке келісім-шарттарын, ортақ меншіктегі мүлікті бөлу шарттарын куәландыру үшін

500 процент

г) өсиеттерді куәландыру үшін:

күрделі (үлестерді есептеумен және үйдің, пәтердің нақты бөлігін пайдалану құқығымен)

100 процент

қарапайым

50 процент

д) мұраға құқық беретін куәліктер беру үшін

әрбір берілген куәлік үшін 100 процент

е) жұбайларға некеде тұрған кезінде жиған ортақ мүліктен үлес алуға меншік құқығы туралы куәлік беру үшін

100 процент

ж) мүлікті пайдалану мен оған билік етуге құқық беретін сенімхаттарды,

несие операцияларын жүргізу жөніндегі құжаттарды куәландыру үшін

50 процент

з) автомотокөлік құралдарын сату құқығынсыз пайдалануға және жүргізуге құқық беретін сенімхаттарды куәландыру үшін

50 процент

и) автомотокөлік құралдарын сатуға берілетін сенімхаттарды куәландыру үшін

100 процент

к) өзге сенімхаттарды куәландыру үшін:

жеке тұлғаларға 10 процент

заңды тұлғаларға 50 процент

л) мұраға қалдырылған мүлікті қорғауға шаралар қолдану үшін

100 процент

м) теңіз наразылығын білдіру үшін

50 процент

н) орындау жазбаларын жазу үшін

100 процент

о) құжаттар көшірмелерінің және құжаттардан жазылып алынған

жазбалардың дұрыстығын куәландыру үшін (әр бетіне):

жеке тұлғаларға 5 процент

заңды тұлғаларға 10 процент

п) құжаттардағы қойылған қолдың растығын, оның ішінде аудармашы қолының растығын куәландыру үшін (әр құжат үшін):

жеке тұлғаларға 3 процент

заңды тұлғаларға 10 процент

р) заңды және жеке тұлғалардың арыздарын басқа бір заңды және жеке тұлғаларға беру үшін;

с) нотариат куәландырған құжаттардың көшірмелерін (дубликаттарын) беру үшін

20 процент

т) банктерде шоттар ашқан кезде қойылған қолдардың растығын куәландыру үшін (әр құжат үшін)

10 процент

у) кепіл шарттарын куәландыру үшін

700 процент

ф) вексельдің төленбеуіне, акцептелмеуіне және акцепт уақытының қойылмауына наразылық білдіру үшін және чектің төленбегенін куәландыру үшін

50 процент

х) құжаттарды сақтау үшін

әр айға 10 процент

ц) кепіл болу және кепілдік шарттарын куәландыру үшін

50 процент

ч) басқа да нотариат жұмыстарын атқару үшін - осы баптың "а" - "ц" тармақшаларында көрсетілгеннен басқасы,

20 процент

6-бап. Азаматтық хал актілерін тіркеу үшін алынатын мемлекеттік баж ставкалары

Азаматтық хал актілерін тіркеу үшін, сондай-ақ азаматтық хал актілерін тіркеу туралы куәліктерді және азаматтық хал актілеріндегі жазбаларды

өзгертуге, толықтыруға, түзетуге және қалпына келтіруге байланысты куәліктерді азаматтарға қайталап беру үшін мынадай мөлшерде мемлекеттік баж а л ы н а д ы :

- а) некеге тұруды мемлекеттік тіркеу үшін 30 процент
- б) некені бұзуды мемлекеттік тіркеу үшін: кәмелетке толмаған балалары жоқ жұбайлардың өзара келісімі бойынша 200 процент сот шешімінің негізінде 150 процент (жұбайлардың біреуінен немесе екеуінен)

белгіленген тәртіппен хабар-ошарсыз кеткен немесе ақылынан ауысуы немесе ақыл-есінің кемдігі салдарынан әрекет қабілеті жоқ деп танылған адамдармен, не үш жылдан астам мерзімге бас бостандығынан айыруға сотталған адамдармен сот шешімінің негізінде

10 процент

- в) тегін, атын немесе әкесінің атын өзгерткенін тіркеу үшін

10 процент

г) туу, неке, некенің бұзылуы, қайтыс болу туралы актілердің жазбаларын өзгертуге, толықтыруға, түзетуге және қалпына келтіруге байланысты куәлік беру үшін

10 процент;

д) тууды тіркегені, әкелікті, баланы (қызды) асырап алғанын белгілегені үшін

10 процент;

е) азаматтық хал актілерін тіркеу туралы қайталап куәліктер беру үшін

10 процент

- ж) ұлтын өзгертуді тіркеу үшін

10 процент.

7-бап. Шетелге шығуды ресімдеу, Қазақстан Республикасының азаматтығын алу, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіру немесе Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу кезінде алынатын мемлекеттік баж ставкалары

Қазақстан Республикасының азаматтығын алуға, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіруге немесе Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығуға, сондай-ақ Қазақстан Республикасына келуге немесе шетелге кетуге байланысты іс-қимылдар жасалғаны үшін мынадай мөлшерде мемлекеттік баж алынады:

а) шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға мынадай құқықтарға рұқсат беру немесе оны ұзарту үшін:

Қазақстан Республикасынан кету

50 процент

Қазақстан Республикасына келу және Қазақстан Республикасынан кету

100 процент

б) Қазақстан Республикасы азаматтарының паспорттарында шекарадан бірнеше рет өтуге рұқсатты ресімдеу үшін, сондай-ақ шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға шекарадан бірнеше рет өту құқығына рұқсат беру үшін

200 процент

в) Қазақстан Республикасының азаматтарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға Қазақстан Республикасынан кету және Қазақстан Республикасына келу құқығын беретін құжаттарға өзгерістер енгізу үшін

100 процент

г) Қазақстан Республикасының азаматтарына, шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға шетелден шақыру туралы құжаттарды беру үшін шақырылған әрбір адамнан 55 процент

д) Қазақстан Республикасының азаматтығын алу, Қазақстан

Республикасының азаматтығын қалпына келтіру, Қазақстан

Республикасының азаматтығынан шығу туралы құжаттарды ресімдеу үшін

100 процент

е) Қазақстан Республикасына шақыру туралы жоғалған не бүлінген құжаттардың орнына жаңасын беру үшін - осы баптың тиісінше "а", "б", "г" тармақтарында көрсетілген мөлшерде.

8-бап. Өзге жұмыстар жасағаны үшін алынатын мемлекеттік баж ставкалары

Өзге жұмыстар жасағаны үшін мемлекеттік баж мынадай мөлшерде алынады:

а) тұрғылықты жерді тіркеу үшін

10 процент

б) аң аулау құқығына рұқсат беру үшін

10 процент

в) атылатын азаматтық қаруды (атылмайтын аңшылық, пневматикалық қаруды және газды аэрозоль құрылғыларын қоспағанда) тіркеу және қайта тіркеу үшін

10 процент

г) жеке басын куәландыратын-құжаттарға өзгерістер енгізу үшін
10 процент

10 процент

3-тарау. Мемлекеттік баж төлеу жөніндегі
жеңілдіктер

9-бап. Соттарда мемлекеттік баж төлеу жөніндегі
жеңілдіктер

Соттарда мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

а) талапкерлер - еңбекке ақы төлеу сомасын өндіріп алу туралы талаптар және еңбек қызметіне байланысты басқа да талаптар бойынша;

б) талапкерлер - авторлық құқықтан, сондай-ақ жаңалық ашу, өнертабыс, рационализаторлық ұсыныс және өнеркәсіптік үлгілер құқығынан туындайтын талаптар бойынша;

в) талапкерлер - алимент өндіріп алу туралы талаптар бойынша;

г) талапкерлер - асыраушының мертігуіне немесе денсаулығының өзге де зақымдануына, сондай-ақ қайтыс болуына байланысты зиянның орнын толтыру туралы талаптар бойынша;

д) талапкерлер - қылмыс жасау арқылы келтірілген материалдық нұқсанның орнын толтыру туралы талаптар бойынша;

е) жеке тұлғалар - некені бұзу туралы істер жөніндегі кассациялық шағымдардан;

ж) іске қатысы жоқ адамдардан басқа заңды және жеке тұлғалар - қылмыстық істерге және алимент жөніндегі істерге байланысты өздеріне құжаттар бергені үшін;

з) талапкерлер - Қазақстан Республикасының табиғат қорғау заңдарының бұзылуы арқылы мемлекетке келтірілген нұқсанның орнын толтыру үшін

мемлекет кірісіне қаражат өндіріп алу туралы талаптар бойынша;

и) жалпы орта білім беру жүйесінің кәсіптік-техникалық мектептері - оқу орындарын өз бетімен тастап кеткен немесе олардан шығарылған оқушылардың қажетіне жұмсауға мемлекет шеккен шығындарды өндіріп алу туралы талаптар бойынша ;

к) жеке тұлғалар - қылмыс жасау арқылы келтірілген материалдық нұқсанды өндіріп алудың дұрыстығына дау жасалатын қылмыстық істер бойынша к а с с а ц и я л ы қ ш а ғ ы м д а р д а н ;

л) заңдарда көзделген жағдайларда басқа адамдардың немесе мемлекеттің құқықтары мен заң арқылы қорғалатын мүдделерін қорғап сотқа арызданған з а ң д ы ж ә н е ж е к е т ұ л ғ а л а р ;

м) талапкерлер - Ұлы Отан соғысына қатысушылар мен оларға теңестірілген адамдар, I және II топтағы мүгедектер - барлық істер мен құжаттар бойынша; н)

о) заңды және жеке тұлғалар - сотқа іс жүргізуді тоқтату немесе арыздарды қарамай тастау туралы сот ұйғарымының күшін жою жөнінде; шешімнің орындалуын кейінге қалдыру немесе мерзімін ұзарту жөнінде; шешімді орындау әдісі мен тәртібін өзгерту жөнінде; талаптарды қамтамасыз ету немесе қамтамасыз етудің бір түрін екіншісімен ауыстыру жөнінде арыздар; жаңадан анықталған мән-жайлар бойынша сот шешімдерін, ұйғарымдарын немесе қаулыларын қайта қарау туралы арыздар; сот шешімімен салынған айыппұлдарды ұлғайту немесе азайту туралы; сот ұйғарымының орындалу барысы туралы, өткізіліп алынған мерзімдерді қалпына келтіру туралы арыздар; сондай-ақ сот орындаушыларының әрекеттеріне шағымдар; айыппұлдарды ұлғайтудан немесе азайтудан бас тартқандық туралы сот ұйғарымдарына берілген жеке шағымдар; сот ұйғарымдарына берілген басқа да жеке шағымдар; әкімшілік құқық бұзушылық туралы істер жөніндегі қаулыға шағымдар бергені ү ш і н ;

п) прокуратура органдары - барлық талаптар бойынша;

р) мемлекеттік мекемелер - үшінші бір тұлғалардың мүдделерін қорғайтын жағдайларды қоспағанда, өз құзыретіне жататын мәселелер бойынша т а л а п - а р ы з д а р б е р г е н к е з д е ;

с) мүгедектердің қоғамдық ұйымдары, қайырымдылық ұйымдары, Қазақстан Республикасының Қызыл Жарты Ай және Қызыл Крест қоғамы - өз құзыретіне жататын мәселелер бойынша талаптар қойған жағдайда;

т)

у)

ф) сақтандырушылар мен сақтанушылар - міндетті сақтандыру шарттарынан т у ы н д а й т ы н т а л а п т а р б о ы ы н ш а ;

х) талапкерлер мен жауапкерлер - заңсыз соттау, қылмыстық жауапқа заңсыз тарту, бұлтартпау шарасы ретінде заңсыз қамауға алу не тұтқындау немесе еңбекпен түзеу жұмыстары түрінде заңсыз әкімшілік шаралар қолдану арқылы азаматқа келтірілген нұқсанның орнын толтыруға байланысты даулар бойынша;

ц)

ч) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен оның бөлімшелері - өз құзыретіне жататын мәселелер бойынша талаптар қойған жағдайда;

ч-1) кәсіпкерлердің құқықтарын қорғау жөніндегі қауымдастық - шағын кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін көздеп, мемлекеттік басқару органдары лауазымды адамдарының іс-әрекеттеріне шағым жасау мәселелері жөнінде талаптар қойған жағдайда;

ч-2) Қазақстанның Даму Банкі республикалық және жергілікті бюджеттер қаражаты есебінен қайтарымды негізде берілген кредиттер бойынша берешектерді өндіріп алу туралы; мүліктен өндіріп алу туралы; сыртқы мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген заемдар, сондай-ақ республикалық және жергілікті бюджеттер қаражаты есебінен берілген заемдар бойынша борышкерлер өз міндеттемелерін орындамауына байланысты олардың банкроттығы туралы талаптар берген кезде;

ш)

щ)

э)

ю)

ЕСКЕРТУ. 9-бап өзгерді және н),т), у), ц), ш)-ю)-тармақшалары алып тасталды - Қазақстан Республикасының 1998.12.10. N 308 Заңымен.

ЕСКЕРТУ. 9-бап ч-1) тармақшамен толықтырылды - Қазақстан Республикасының 1999.11.29. N 489 Заңымен.

Z990489_

ЕСКЕРТУ. 9-бап ч-2) тармақшамен толықтырылды - Қазақстан Республикасының 2001.04.25. N 179 Заңымен.

Z010179_

10-бап. Нотариаттық жұмыстарды жасау кезіндегі мемлекеттік баж төлеу жөніндегі жеңілдіктер

Нотариаттық жұмыстар жасау кезінде мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

а) жеке адамдар - мүлкін мемлекет пайдасына сыйға тарту өсиеттерін, шарттарын куәландыру үшін;

б) салық және қаржы органдары - өздеріне мемлекеттің мұра алу құқығы туралы куәліктер (куәліктердің дубликаттары) берілгені үшін, сондай-ақ осы куәліктерді (куәліктердің дубликаттарын) алуға қажетті барлық құжаттар үшін;

в) жеке адамдар өздеріне:

Қазақстан Республикасын қорғау кезінде, өзге де мемлекеттік немесе қоғамдық міндеттерді орындауға байланысты не Қазақстан Республикасы азаматының адам өмірін сақтап қалу, мемлекеттік меншікті және құқық тәртібін қорғау жөніндегі борышын атқаруға байланысты қаза тапқан адамдардың мүлкіне;

егер мұрагер мұра қалдырушы қайтыс болған күнге дейін мұра қалдырушымен кемінде үш жыл бірге тұрған болса және ол қайтыс болғаннан кейін сол үйде (пәтерде) әлі де тұрып жатқан болса, тұрғын үйге (пәтерге) немесе тұрғын үй-құрылыс кооперативіндегі үлеске;

жеке басты және мүлікті сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру

сомаларына, мемлекеттік заем облигацияларына, еңбекке ақы төлеу сомаларына, авторлық құқықтарға, жаңалық ашу, өнертабыс және өнеркәсіптік үлгілер үшін төленетін авторлық қаламақы мен сыйақылар сомаларына;

ақталған азаматтардың мүлкіне мұрагерлік құқығы туралы куәліктер берілгені үшін;

г) Ұлы Отан соғысына қатысушылар және оларға теңестірілген адамдар, I және II топтағы мүгедектер - барлық нотариаттық жұмыстар бойынша;

д) "Ардақты ана" атағын алған, "Алтын алқа" және "Күміс алқа" алқаларымен марапатталған көп балалы аналар - барлық нотариаттық жұмыстар бойынша;

е) заңдарда белгіленген тәртіппен қамқоршылық тағайындалған созылмалы жүйке ауруына шалдыққан жеке адамдар - өздерінің мұраға мүлік алуы туралы куәліктер алғаны үшін;

ж) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен оның бөлімшелері - өздерінің құзыретіне жататын мәселелер бойынша нотариаттық жұмыстар жасауды өтінген жағдайда.

11-бап. Азаматтық хал актілерін тіркеу кезіндегі мемлекеттік баж төлеу жөніндегі жеңілдіктер

1. Азаматтық хал актілерін тіркеу кезінде мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

а) Ұлы Отан соғысына қатысушылар, барлық топтағы мүгедектер, қорғаншылар (қамқоршылар), мемлекеттік және қоғамдық ұйымдар - тууы туралы куәліктерді тіркеу және қайталап беру үшін;

б) жеке адамдар - азаматтық хал актілерін тіркеу кезінде жіберілген қателерге байланысты өздеріне туу, қайтыс болу туралы, әкелікті анықтау, баланы (қызды) асырап алу туралы актілердің жазбаларын өзгерткен, толықтырған және түзеткен жағдайда куәліктер

берілгені үшін;

в) жеке адамдар - ақталған туыстарының қайтыс болғаны туралы куәліктерді қайта беру немесе бұрын берілген куәліктерді ауыстыру үшін.

2. Аудандар, қалалар (аудандық бағыныстағы қалалардан басқалары) әкімдерінің, қалалардағы аудандар әкімдерінің жекелеген төлеушілерге мемлекеттік баж жөнінде қосымша жеңілдіктер беруге құқығы бар.

12-бап. Қазақстан Республикасының аумағынан кетуге мәжбүр

болған адамдардың азаматтығын қалпына келтіруі
кезінде мемлекеттік баж төлеу жөніндегі жеңілдіктер

Жаппай қудалау, күштеп ұжымдастыру кезінде, адамгершілікке жат басқа да саяси акциялар нәтижесінде Қазақстан Республикасының аумағынан кетуге мәжбүр болған адамдар, олардың ұрпақтары, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалпына келтіруге тілек білдірген жағдайда, азаматтықты қалпына келтіру кезінде мемлекеттік баж төлеуден босатылады.

Аталған жеңілдік бір рет беріледі.

13-бап. Қазақстан Республикасынан шетелге шығу туралы істер
бойынша мемлекеттік баж төлеу жөніндегі жеңілдіктер

1. Қазақстан Республикасынан шетелге шығу туралы істер бойынша мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

а) Кеңес Одағының Батырлары мен Социалистік Еңбек Ерлері, Даңқ орденінің үш дәрежесімен және Еңбек Даңқы орденінің үш дәрежесімен, "Алтын Қыран", "Халық қаһарманы", "Отан" ордендерімен марапатталған адамдар, Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері және соларға теңестірілген басқа да мүгедектер, бала кезінен мүгедек болып қалғандар, I және II топтағы мүгедектер, Чернобыль апатының салдарынан зардап шеккен азаматтар;

б) жеке адамдар - өздеріне дипломатиялық паспорттар берілгені үшін;

в) азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шарттарға сәйкес азаматтық және қылмыстық істер бойынша тараптар, куәлар мен сарапшылар ретінде басқа мемлекеттердің соттарына шақырылатын жеке адамдар - өздеріне шетелге шығуға құжаттар берілгені үшін.

2. Ұйымдар қызмет мақсаттарында шетелге жіберетін азаматтарға

қызметтік паспорттарды, теңізші паспорттарын ресімдеген кезде мемлекеттік бажды сол ұйымдар төлейді.

14-бап. Өзге іс-әрекеттер жасаған кездегі жеңілдіктер

1. Тұрғылықты жерді тіркегені үшін мемлекеттік баж төлеуден мыналар босатылады:

а) қарттар мен мүгедектерге арналған интернат-үйлерде тұратын

қарттар мен мүгедектер;

б) мектеп-интернаттар мен кәсіптік-техникалық мектептердің толық мемлекет қамқорлығындағы және жатақханаларда тұратын оқушылары.

2. Саятшылар, қорықшылар және штаттағы аңшылар - өздерінің аң аулау құқығына рұқсат алғаны немесе оны ұзартқаны үшін аң аулау құқығына рұқсат берілгеніне мемлекеттік баж төлеуден босатылады.

4-тарау. Мемлекеттік бажды төлеу, қайтару тәртібі

15-бап. Мемлекеттік бажды төлеу тәртібі

1. Мемлекеттік баж нақты ақшамен, сондай-ақ төлеушінің банктегі (оның филиалындағы) шотынан аударым жасау арқылы төленеді. Мемлекеттік баж төлеу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейтін уәкілетті мемлекеттік орган белгілейді.

2. Мемлекеттік баж:

а) соттарды қаралатын істер бойынша - тиісті арыз (шағым) немесе кассациялық шағым берілгенге дейін, сондай-ақ сот құжаттардың көшірмелерін берген кезде;

б) нотариаттық жұмыстар жүргізу үшін - нотариаттық жұмыстарды атқару кезінде, ал құжаттардың көшірмелерін беру үшін - оларды берген кезде;

в) азаматтық хал актілерін мемлекеттік тіркеу үшін, азаматтық хал актілерінің жазбаларына түзетулер мен өзгерістер енгізу үшін - тиісті арыздарды берген кезде, ал қайтадан куәліктер мен анықтамалар беру үшін - оларды берген кезде;

г) кәмелетке толмаған балалары жоқ жұбайлардың өзара келісімі бойынша неке бұзуды мемлекеттік тіркеу үшін - актіні тіркеген кезде;

д) азаматтардың тұрғылықты жерін тіркеу үшін - тиісті құжаттарды бергенге дейін;

е) аң аулау құқығына рұқсат беру үшін - тиісті құжаттарды бергенге дейін;

ж) Қазақстан Республикасының азаматтығын алуға немесе Қазақстан

Республикасының азаматтығынан шығуға, сондай-ақ Қазақстан Республикасынан кетуге және Қазақстан Республикасына келуге байланысты істер бойынша - тиісті құжаттарды алғанға дейін төленеді.

3. Қазақстан Республикасында мемлекеттік баж төлемді қабылдап алған банктің (оның филиалының) орналасқан жері бойынша жергілікті бюджеттің кірісіне есептеледі.

Z980308_

16-бап. Мемлекеттік бажды қайтару тәртібі

1. Төленген мемлекеттік баж:

а) баж осы заң бойынша талап етілетінінен артық мөлшерде төленген;

б) арыз (шағым) кері қайтарылған немесе оны қабылдаудан бас тартылған, сондай-ақ нотариустар немесе оған уәкілетті адамдар нотариаттық жұмыстарды атқарудан бас тартқан;

в) егер іс сотта қаралуға жатпайтын болса, сондай-ақ талапкер дауды алдын ала шешудің осы санаттағы істер үшін белгіленген тәртібін сақтамаса, не талапты төлем қабілеті жоқ адам қойса, іс жүргізу тоқтатылған немесе талап қаралмай тасталған;

г) мемлекеттік баж төлеген адамдар заңдық мәні бар іс-қимыл жасаудан немесе осындай заңдық мәні бар іс-қимыл жасайтын органға өтініш жасалғанға дейін құжат алудан бас тартқан;

д) Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарында белгіленген өзге де жағдайларда ішінара немесе толық қайтарылуға тиіс.

2. Мемлекеттік баж төленген адам салық органына оны қайтару туралы арызды бюджетке мемлекеттік баж төленген күннен бастап бір жыл ішінде бере алады.

Салық органының шешімі азаматтар немесе заңды тұлғалар арыз берген кезден бастап бір айдан кешіктірмей қабылданады. Қайтарылуға тиісті мемлекеттік баж азаматқа немесе заңды тұлғаға оны қайтару туралы шешім қабылданған күннен бастап 10 күн ішінде берілуге тиіс.

17-бап. Мемлекеттік баж алатын мекемелердің, банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың жауапкершілігі

1. Осы Заңға сәйкес алынатын мемлекеттік баж мемлекет алдындағы борыш болып табылады және ол бюджет кірісіне төленуге тиіс.

2. Мемлекеттік баж алатын мекемелердің, банктің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың басшылары баж салығының дұрыс алынуы үшін, сондай-ақ оның мемлекеттік бюджетке мезгілінде және толық төленуі үшін Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарына сәйкес жауапты болады.

3. Мемлекеттік баждың дұрыс есептелуін және оның бюджетке мезгілінде төленуін бақылауды салық органдары жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасының
Президенті